

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:	
Helyben.	Vidékre küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.
Fél évre . . . 6 . . .	Fél évre . . . 8 . . .
Negyed évre . . . 2 . . . 50 .	Negyed évre . . . 4 . . .
Egy óra . . . 1 . . .	Egy óra . . . 1 . . . 70 .
Egyesszám ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Belefulladt a bécsi moslékba.

Magyarország örvárosából honfiai nagy gyönyörűséggel köszöntjük Kossuth Ferenczet. Fájlaltuk, hogy egy elhibázott lépés áldozatjául adta magát. De jellem nagyságához ekkor sem férhetett szó. Kész volt magát, vezérségét feláldozni, mintsem hogy a kimondott szót megváltoztassa . . . Inkább félreállt. Inkább szenvedte a félreértők keserű kifakadásait is. Hallgatva türte, midőn a rossz kezek nem átalálták a gyanu sarával is megdobálni.

Ma már azonban újból ott áll a nemzeti harcos sereg élén; mert midőn már a nemzet becsületének fertőztetésére is vakmerők voltak orvul törni bécsi kerítő gaz kezek, Kossuth az ígézet bénító hálóját szétszakította és ismét odaállt a képviselőházban azon vezéri helyre, melyre a nemzet bizalma érdemesítette.

Khuen miniszterkedése óta szörnyű becstelenségek szinpadja a magyar politikai élet. Titkos rugóktól mozgatott sülyesztőkkel aknázták alá a talajt a nemzeti harcosok alatt. Bécsi judás pénzt kínáltak az igaz ügy harcosainak, hogy adják el Bécsnek magokat, árulják el a nemzet igaz ügyét . . .

E becstelen üzelmekről akkor szakadt le a lepel, midőn az egyik megkörnyékezett képviselő, Pap Zoltán a vérdíj foglóját odavágta a Khuen biboros széke elé és a politikai vesztegető bandát önéletének a kiszolgáltatásával pengengerre állította, követelvén, ítéljen a nemzet.

Ez az ítélet nem késik soká; mert kiderült, hogy ezen politikai lélek és becsület vásárló, nemzetgyilkos bandának egyik vezetője Szapáry László gróf fiúmei kormányzó volt, a ki már magas állásáról le is mondott. Ez a Szapáry gróf most az ocsmány bűnnek minden sarát kész magára venni. Bizonyosan Bécsből kecsegtetik, majd bétakarják ezt a sarat valami gyapjas rend palástjával . . . Az is bizonyos, hogy Szapáry László legbensőbb barátja neki, a . . . khunnak, kívül már hetek óta sügtak-búgtak, tanakodtak, szövögették a hálót, melylyel a nemzeti becsületet akarták törbe ejteni . . . Már pedig a józan ész és a körülményeknek következetes mérlegelése mást nem bizonyít, minthogy a nemzeti küzdelem bármiféle uton és módon való letegyverezése Bécsnek és Bécs magyarhoni főgrancsárjának, a khunnak volt az érdeke és a gimpli

Szapáry gróf csak eszköz volt ennek a gépiesen erőszakos és elvetemedett bécsi ügynöknek a kezében, amely kezét lehetetlenné kell tenni.

Kossuth Ferencz falusi magányából ezért lépett ki a küzdőterre; hogy visszautasítsa, agyonsujtsa a nemzeti becsület orgyilkosait. A képviselőház tegnapi ülésén szólalt fel. Minden szava halálos pácztatörés volt a khun becstelenségbe sülyedt hanykolódásai felett. Kijelentette, hogy a közélet vezetőinek hermelin fehéreknek kell lenni. Követelte, hogy a megvesztegetések minden árnyékát el kell oszlatni. Még a kósza hirt, még a pusztá gyanut is bekell a képviselőház kiküldött bizottságának jelenteni.

Felhívta Szapáryt, nevezze meg mindazokat a képviselőket, a kikkel Pap Zoltánhoz hasonlólag kísérletezett. De a miniszterelnököt is nyíltan felszólította, hogy töredelmesen tisztázza magát és hárítsa el magáról a közvélemény ajkáról országosan hangzó borzasztó vádat; mert a magyar miniszterelnöknek hótisztán kell állani a világ előtt. — Megdöbbenő tény az is, hogy hozzá közel álló férfiú, a kormányzás egyik tagja vetemedett e borzasztó kísérletre. Ez már lemondott

Barangolások.

(Tiszán innét — túl a Tiszán.)

III.

Tiszapolgáron is töltöttünk egy éjszakát. Jómódu, takaros, népes község. A régi időben szabad hajdu város volt . . . Csinos, magyaros viseletű a népe, de az ebhitű, lélek-vásárló kormánypárti kortések gonoszul megromtatták az erkölceit, csak mióta a szilaj Pap Zoltán a követük, azóta javulnak a „matyók“, kiknek a templom tornya éppen oly sugár merész, hegyes, mint a kalvinista nánási hajduké. Ugy hallottam, hogy az egri érsekség kerületén több ilyen kalvinista divatu templom torony van . . . Odaelő a káptalanban ült egy kalvinista eredetű, hitet cserélt kanonok. Az ő közbenjárásának a művei ezek a sugár, merész hegyes templom toronyok . . .

De ha már a templomról, a toronyról emlékeztem, a templom papját sem felejttem ki. Ha jól emlékezem: bizonyos Petrovics nevű, élénk, buzgó, tevékeny uri ember volt itt utóbb a főtisztelendő, ki nem elégedett meg a brevarium forgatással, de hiveinek anyagi állapotával is törődött. Tapasztalta, hogy többfelől is lelketlenül nyuzzák, nyirbálják a hiveket, tehát szövetkezésre buzdította őket . . . Virágzó

népszövetkezetet alapított . . . Meg is nyerte becsületos munkájának az előismerését. A néprontó „manipulációikban“ kellemetlenül zavart érdekkörök addig áskálódtak ellene, hogy a tevékeny papot más csekélyebb állomásra helyezték át.

Szomorító, hogy ilyeneknek van kitéve, nálunk az, a ki a népek igazi barátja.

Enyhe nyári éjszaka volt, mikor a pusztáról Polgárra értünk. A nagy vendégfogadó előtt vígan cifrázta a nótát a polgári első banda. A jegyző szomszédos háza előtt pedig hosszú padon, székeken ült, leginkább hölgyekből gyülekezett hallgatóság.

Polgáron ugyanis magvan az a kedves, részben kedélyes magyar szokás, hogy a hét bizonyos napján így a fogadó előtt, a nagy piaczon hegedülget a banda . . . Ezt ott „plazmuzsikának“ — nimetül „térzene“ nek nevezik és némelykor sikerült összejövetelekre szolgáltat alkalmat . . .

Mi is a derék Mátray Sándor jegyzőket a hallgató közönség sorából csiptük el és vezéreltük a tulajdon vendégszerető uri házába . . .

Később a magyar állatorvosok országos nevű ósatyjának, a Debreczenben és Hortobágyon is karakán hírvü Dely Matyi bátyánknek a templomhoz közeli szomszéd ősi há-

zánál, az ólomkeretekbe foglalt zöld üvegű ablakok alatt, fujtunk el egy „hortobágyi“ riadós nótát . . . Közös szerencsénkre Matyi bátyánk nem volt otthon. Valamelyik pusztai tanyába vitték ki jószágosra és így menekült a siserák hadától.

E hortobágyi nótáknak köszönhetjük, hogy mihamar az a hír terjedt el a nagy faluban, miszerint a Póka Laczi urfi hortobágyi urakkal, százsál gyertya mellett szórakozik — Sohajdánál. A gyöngébbek kedvéért megjegyzem, hogy Sohajda nem valami gyertyamártó mester, hanem igen érdemes magyar vendégfogadás. Ha e sorok olvasója közül valamelyik Tiszapolgárra vetődik, ne kerülje ki az öreg magyar vendégfogadást . . . A mi garabonciás társaságunk, a zajos éjszaka folyamán, kitapasztalta fogadósnak, mint a fogadónak jó tulajdonságait. Senkit sem tört meg, senkit sem viselt meg a virradat. Ha a kalapunk nem is, de a kedvünk rózsás volt, mikor a tiszai révhez kocsiztunk . . . Tul a Tiszán messziről látszik a gyönyörű fekvésű, tiszaparti szép Kisfaludtanya, ahol az egykori vigkedvű debreczeni gazdasz, Molnár Berczi kedves barátunk a tiszamenti kiskirály.

Szabad Hajdu.

a kormányzói állásáról. De nyíltan kéri a miniszterelnököt, hogy nem hiszi e azt, hogy ő saját érdekében cselekednék és a magyar miniszterelnöki szék tekintélye fentartása érdekében cselekednék, hogy ha követné gróf Szapáry László példáját?

Mert Kossuth Ferencz véleménye szerint a magyar miniszterelnökök olyannak kell lenni, mint Czézár felesége: kit még gyanusítani sem szabad . . . Már pedig a miniszterelnököt itt a házban nemcsak nyíltan gyanusítják, de vádolják is. Ő ebből a helyzetből segíti kiragadni az országot. — Megmarad ugyan régi állásfoglalása mellett, de kijelenti, hogy a mostani eset olyan fordulatot teremtett; hogy a miniszterelnököknek elkell hagynia miniszteri székét. Tehát hozza meg a miniszterelnök az országnak ezt az áldozatot, mert különben ő is azok közé áll, a kik a helyzet kibontakozására más utat választottak . . .

Ezen kijelentést, ezen föllépést vártuk Kossuth Ferencztől. A nemzet ítéletét hirdette ki a képviselőházban. A nemzet pálczatörését jelentette be a nemzeti becsület becsstelen támadói és sirásói fölött. A magyarság örvárosából hazafias gyönyörűséggel és őszinte nagy tisztelettel üdvözljük Kossuth Ferenczet a küzdők élén. A mindenre kész Khuen sorsát ő pecsételte meg; mert a ki a bécsi becsstelen erőszak bölcsőjéből pattant hozzánk, ime most becsstelenül pusztul innét. A nemzet berondítására készített bécsi moslékba fullad bele. Az önérzetére ébredt nemzet pedig fokozott lelkesedéssel sorakozik nemzeti harcunk mocsoktalan lobogója alá.

Ijabb Móricz Pál.

A föltámadt Bach-rendszer.

Tegyük föl, hogy csakugyan Khuen-Héderváry nyult a megvásárlás alávaló eszközéhez. Ki fog ez derülni rá? Ha módjában állt milliókat kockáztatni, ha rendelkezett ügynökök, cselszövények fölött, rendelkezik a módok százezer változatával, hogy ezidőszert a tettesség gyanuját magáról elhárítsa. Folytassuk föltevésünket. Képzeli, hogy ez az ember csakugyan bűnös e gyalázatos bűntettben. Rásüthetik a bűnösség bélyegét? Legyen e naiv hirre válasz az a balkáni mosoly, amely ott játszik hideg ajkain.

Tehát akár bűnös Khuen, akár nem, tulságos vérmesnek látszik azok számítása, akik már a leleplezések miatt Khuen bukásáról beszéltek. Nem. Ezt az embert egy ilyen „inczidens“ nem buktathatja meg. Higyjék el, ez az ember Magyarország hőhéraul jött ide. Második Haynau-al. A gyűlöletben már utólrta is őt. S ezt buktatná meg egy — szerinte — ilyen apró felsülés? „A lekiismeret a közvilág előjoga“, a történelem szereplői nem ismerik ezt a nyügöt. S valamint a vihar nem áll meg, ha „gyöngye rózsa hajlong utain“, azonképen Khuent sem fogja megállítani a közlekiismeret föltámadt haborgása. Ez az ember — minden jel és jellemvonás arra mutat — történelmünknek

egyik leghírhedtebb alakja lesz. Ő képes felrugni a jogot, a törvényt, az alkotmányt. Már akarta, már meg is tette. Már a cselszövény, a fufang utjára tért. Ő képes játszva eltaposni a szende tisztesség, az erkölesi szemérem finom virágait. Ő az erőszak, a tett embere s a századok leikiismeretének kiáltása meg nem állítja utján. Mik a magyar nemzet szent jogai ő előtte? Üres jelszavak, levegő; népámitó szövirágok. Ő a kamarilla utolsó nagy slagere, a melyet a bűnnek, az átoknak ez az intézménye, ez a földre jött pokol végső ütésül játszik ki a népjogok ellen.

Hogy mit fog tenni Khuen, ki ezidőszert rendületlenül ül a kormányzékén, támogatva az állam minden hatalmával, támogatva egy bárgyu többség hatalmi feltekenységétől, aki ma már a harczó ellenzék kondíció színe kvanonjával szemben? Megmondta Tallián, a fénylő hazafiságu magyar, a Petőfit elpetrovicsosító kegyencz, hogy egyszerűen szét fogja kergetni az országgyűlést. Ha indemnitást kap, azzal; ha nem kap, anélkül. És ha a választás kudarczal jár majd a kormányra, kész szétkergetni másodsor is. Óh, az erőszak bestiaja, ha egyszer a lélekben elhatalmasodik, minden gaztettől csak jobban vérszemet kap s az önkény keselyűje a jogok holttestén táplálkozik.

Hogy a nemzet mit tesz ez ellen a catilina politikus ellen?

A magyar nemzet soha elhatározó küzdelmet magától nem kezdett. De mindig mint egy ember állt síkra, ha az önvédelembe belekergették. Az fog történni most is. Már látjuk, hogy a pártkeretek kezdenek összeomolni, hogy egy nagy táborba gyűlekeznek a derék és bátor hazafiak. S ha a valódi szükség elérkezik, minden magyar ember derék és bátor hazafi.

A magyar nemzet találkozni fog a nemzeti ügy táborában, s ami ezt a föltámadt Bach-korszakot irmagostul, végképen el fogja söpörni a föld színéről, az az egységes nemzeti erő lesz.

Talán jócsillagunk küldte ezt az embert közénk, hogy megszüntesse a viszályt és egygyé gyurja az összes hazafias pártokat. Mar ezen az uton halad, lépteit most még gög és főnhéjazás jellemzi, de menél nyíltabban veti magát az erőszak karjaiba, annál inkább közeledik a maga Pákozdjához, ahol vele és rendszerével egyszerre és örökre le fog számolni Rákóczi nemzete.

Sz. a.

Drakulics Pál.

Zombor város Drakulics Pál urat küldötte a magyar törvényhozásba. Szabadelpárti programmal adta kezébe a megbízó levelet, mely Drakulics urnak mindenféle előnyökön kívül teljes mértékben biztosítja a képviselői immunitást.

Drakulics ur igen bölcs államférfiu. Ő nem szónokol, csak közbeszónokol. Ő nem tartott hosszú beszédeket, csak pillanatnyi kifakadásaival, a legbácskaibb izü káromkodásaival szórakoztatja párthiveit. Nem tudjuk, hogyan áll Drakulics ur a hazafiság dolgában. Erről nem volt alkalmunk meggyőződni.

De most önként kínálkoznak a tények, melyekből Drakulics ur hazafisága és erkölcsi érzülete megállapítható. A képviselőház július 29 iki emlékezetes ülésén éjtél után a függetlenségi képviselők tuevalemög a Himnusz éneklése közben kivonultak a tanácskozóteremből. Ekkor Drakulics ur ilyen ordította el magát:

— Korcsmába való részeg disznók! Tehát Drakulics ur a Himnusz éneklését korcsmába valónak minősíti. És — szerinte — részeg disznó az, aki a Himnusz énekl.

És kérem, mit gondol a közönség: rendreutasította Tallián Bélla elnök a derék közbeszólót? Dehogy! Már hogy is tenné ezt az a Tallián, aki a karlóczai szerb egyházi kongresszuson legutóbb azt mondotta, hogy Petőfi — Petrovicsesal, tehát Petőfi szerb és nem magyar.

Most menjünk tovább! Drakulics ur a képviselőház július 9-iki ülésén személyes kérdésben azt mondotta dr. Donoszlovits Vilmos bács-bodrogmegyei tiszteletbeli főorvosról, aki az ő életrajzát a „Zombor és Vidéke“ czimü lapban megírta, hogy „hazontalan fráter“. Erre Donoszlovits dr. a „Szeged és Vidéke“ jul. 12-iki számában nyilatkozatot tett közö, melyben a következőket mondja:

1. Drakulics Fált „botrányos részegségek“ és „koresmai verekedések miatt többször rendőrileg megbüntették. Lám, lám! Ezt kijelentette Donoszlovits előtt dr. Nikolics György, Zombor város tb. rendőrfőkapitánya.

2. Neumann J. és Rosenberg N. kereskedelmi utazók Drakulicsot „arczul ütötték.“

3. Drakulics vármegyei alügyészi állásáról „koresmai verekedés miatt „önként“ lemondott.

4. A roveniczai ünnepélyen, ahol hazellenes manifesztációk történtek, Drakulics meg akart jelenni, de a rendőség karhatalommal tartotta vissza a résztvételtől.

5. Arvatóri követeléseket besöpört, de azokat ki nem szolgáltatta.

6. Weisz gőzmalomtulajdonos, Will és Appelshoffer pékek korcsmában úgy megverték és „meggázolták“, hogy napokig ágyban feküdt.

7. Miladinovits Zsarkó rumai ügyvéd hírlapilaz „hazugnak“ nevezte.

8. Drakulics Pál sem Nikolics főkapitánytól, sem Miladinovits ügyvédől nem kért s nem kapott elégtételt.

9. Drakulics Pál Zomborban senki sem veszi komolyan.

Donoszlovits dr. nak ezen nyilatkozatára, mely egyidejüleg több lapban is megjelent, Drakulics ur egyetlen szóval sem válaszolt.

Mi okon meri tehát Drakulics ur részeg disznónak nevezni Polónyi Gezát, Farabás Bélát, Vázsonyi Vilmost, Hock Jánost, Nessi Pált és a többi hazafias és becsületükben érintetlen képviselőket? Honnét veszi Drakulics ur ehhez a bátorságot?

Ezt kérdjük mi és elvárjuk, hogy Zombor város követe felelni fog. Ha nincs száva ehhez, válogassa meg kifejezéseit, örüljön, hogy Beöthy Ákosokkal és Barabásokkal egy Házban ülhet és emelje meg kalapját a magyar nemzet szent imadsága előtt.

A korcsmáról pedig legkevesebbet Drakulics ur beszéljen, mert könnyen „error in persona“ ba eshetik.

—r. —ő.

A debreczeni országos jószágvásár betiltása.

— Egy érdekes nyilatkozat. —

Midön a rendőrhatalóság betiltó határozatát közöltük a debreczeni aug. havi országos jószágvásár meg nem tarthatását illetőleg, megjegyzésekkel kísértük e hivatalos közleményt és azon jól megfontolt aggályunknak adtunk ki-

fejezést, hogy ezzel az országosan erőszakolt, minden fityre előrántott tilalmazásokkal nem hogy védenek, de előbbutóbb tönkre teszik a jószágtenyésztőt és tenyésztést . . . Ezen a gazdáinkat lesújtó elbánásnak az elfajulásaitól féltvén, legjobb meggyőződésünkhöz és kötelességünkhöz hiven szót emeltünk a sujtott gazdák érdekében. A helyzet elmérgesítését részben a közegészségügyi közegek fontoskodásának tudtuk be és sürgettük és sürgetjük a közgazdaságilag veszedelmes helyzetből az észszerű kibontakozást és a válságoknak lehető mérséklését . . . Legjobb meggyőződése vezette a cikkirót, ki különben nem más, mint lapunk felelős szerkesztője, a ki igen szívesen veszi és közli a rendőrkapitánynak idevonatkozólag küldött sorait. Megjegyezvén azonban e cikk-nél nem kis emberek üldözéséről van szó, kik hivatalos kötelességüknek tesznek eleget, hanem a jószágtenyésztők nagyérdemének megvédéséről; a melynek érdekében az állategészségügyi törvények megváltoztatását, észszerű módosítását, czopfos miniszteri rendeletek megnyirbálását és mérlegelését mi is szükségesnek hirdetjük. Rövid megjegyzésünk is ide czélozott, örvendünk, hogy ez irányban tett tapogatózásunkat a tisztelt kapitány ur is megerősíti okos és érdekes levelében; megjegyezzük azonban a levélben emített rokonszenvre, hogy a gazdák a kormány szakembereitől nem kétes értékű protekciót, hanem a gazdák helyzetének méltányos, igazságos, a viszonyoknak megfelelő legjobb elintézését igenis várhatják és várják, mert az ország embereinek nem az adófizetők helyzetének a nehezítése, de könnyítése a feladatok. Nem mi mi vagyunk érettek, de ők vannak mi érettünk, azért ők örizkedjenek minden tuzástól . . . Azért e kérdésben ez még nem utolsó szavunk, hanem terünk szüke miatt most megelégszünk a levél közlésével, mely így hangzik:

Tekintetes szerkesztő ur!

A „Debreczen“ folyó év július 30 án szíves volt leközlöni az Országos Állatvásárra vonatkozó közérdekű értesítést; mivel azonban a hozzáfűzött kommentárban az illető cikkirő ur „nagy képviselő“ ruházta föl az állategészségügyi hatóságot, sőt a vásár megnevezését neki tulajdonítja; engedje meg tekintetes szerkesztő ur, hogy a következőket tudomására hozhassam. Az állategészségügyi hatóság — hacsak módjában volt — sohasem járt el az én tudomásom szerint rosszakarattal a közönséggel szemben, mindég igyekeztünk a bajokat simán, lehetőleg csendben segíteni. Ezt kérem tudja a gazdaközönség. Azonban most mikor a járvány országos jellegű, s nálunk is Debreczenben százsámra vannak beteg állatok, mikor még a külföldi ellenőrző hatóság is kiküldött szakértőt, mikor a törvény és miniszteri rendeletek legszigorubb eljárást követelnek: az állategészségügyi hatóság mást nem tehet ezekkel szemben, mint kötelességét, hiszen ha ellenkezőleg jár el elesapják, s

bizony akkor a jóakaratu tisztviselő kenyér nélkül marad. A törvény megváltoztatását tessék sürgetni, a miniszteri rendeletek létjogosultságát tessék megczáfolni, hiszen mi kicsiny emberkék okai a bajnak nem vagyunk, mi a parancsot teljesítjük, mint a törvény végrehajtó közegei. Azt azonban bátor vagyok megjegyezni, hogy éppen Debreczen az a város, amelyik még ekkoráig nem panaszkodhatik, összehasonlítva a többi városokkal. Határozottan keztyüs kézzel bánnak vele. Itt volt nem rég a hortobágyi juh vásár, juhhimlő miatt zárlat volt akkor és mégis megengedte a miniszter. Itt van a mostani baj, és helyi forgalom és fogyasztásra heti vásárt kapunk pár nap alatt; itt van az az engedmény, hogy a járvány daczára most is szállított és szállít néhány nagykereskedő Bécsbe! — nem is a fővárosba — sertéseket.

Ezek kérem mind oly engedmények, melyekkel nem tartoznának, ha a rideg \$-t tekintik. Épen azért csak azt mondhatom, hogy tuzásba mennünk nem szabad, a kérés és teréről, a követelés terére átlépni nem lehet, mert köt a törvény, s esetleg bekövetkezik az a sajnálatos eset, hogy a magunk iránti rokonszenvet elveszítjük és akkor engedményekről álmodnunk sem lehet.

Ha ezekután meggyőzhettem tekintetes szerkesztő urat és az illető cikkirót a leközlött tévedésről, úgy kérem soraimat le adatni, ha pedig nem, akkor egyéb módomban nincs, csupán köszönöm szíves türelmét, melyet soraimra pazarolt.

Debreczen, 1903. július 31.

Kivaló tisztelettel

Dr. Tóth Mihály,
mező r. kapitány.

Pöstyéni politika.

A nyári áradások iszapja előntötte az enyhet adó Pöstyén sétányát és megakasztotta az üdülések rendes folyamatát. A köszvényirtó fürdőházhoz vezető hidat elragadta a Vág sodró árja s a betegek szomorú lemondással türték a gyógyulás ideig óráig megakadt folyamatát.

A politikai élet most dúló fergetege sok szabadelvű párti képviselőt sodort hozzá a nép igaz hazafias felfogásához, a kik örömmel igyekeztek az új kapcsolatot tartós kötelekké átalakítani, de viszont sok honatya elől hordotta el a fergeteg azt a hidat, mely a választók akaratának megértéséhez, a nép érzelmű és hazafias óhajainak komoly megbeesüléséhez vezet.

Debreczen városának egyik országos képviselője: Dobieczy Sándor úgy látszik, elvesztette az érintkezés pontjait választóival szemben, és a pöstyéni üdülés a legváratlanabb és a legkárosabb visszahatással van politikai egyéniségének átalakítására. Ha fizikailag egészségesen kerül haza, — a mit őszintén óhajtunk — politikailag nélkülözhetlenné vált nála a támaszt nyújtó mankó, mert a nemzeti követelmények kérdésében küldött sürgönye a politikai felfogás köszvényes megbeesését igazolja.

Nagy lenézése a debreczeni intelligenciának az a nyilatkozata, a mely Pöstyénből a „Szabadság“ hoz érkezett és politikai frivolitás kell hozzá ezt a nyilatkozatot így

beadni akarni az olvasó közönségnek, hogy abban Dobieczy Sándor a nemzeti követelmények hívének vallja magát. Hát azt hiszi a képviselő ur és a „Szabadság“, hogy Debreczen a hülyeségig naiv emberek városa, a hol olvasni és értelmezni nem tudnak?

Hát azt hiszik, hogy egy nemzeti célt félreismerhetlenül elítélő nyilatkozatot, azzal lehet itten hozsánnával fogadtatni, ha a hivatalos organum abba egy más felfogást beleerőszakol? Nagy tévedésben vannak itt az urak. A debreczeni nép politikai érettségét maszlaggal megrontani nem lehet és jezsuisztikus óvatossággal rendezett tüzi játékok senkinek a helyes politikai látását Debreczenben meg nem tévesztik.

Mélyen sajnáljuk, hogy a képviselő ur csak július 30-án olvastatott magának a debreczeni mozgalomról és hogy a „Szabadság“ mozgalmat indító cikkéről tudomást nem vett. Mert ha mandátumát adó városának hírlapjai is érdekelték volna, bizonyára alkalma lett volna „az előértekezleten“ megjelenni, vagy nezetét írásban közölni, de mindenesetre ideje és alkalma lett volna magán a párt gyűlésen kifejezésre juttatni a fontos kérdésben vallott felfogását. De úgy látszik ez utóbbi czél nem is lebegett a képviselő ur szeme előtt, mert nevezetes nyilatkozatában nem is engedi sejtetni, hogy a határozat hozatalába óhajtott volna résztvenni s bänkódása csupán amiatt nyilvánul meg, mert „a tervezetre vonatkozó véleményét“ nem mondhatta meg. Hát tisztelt képviselő ur! a tavolmaradásért csak köszönettel lehet önnek a debreczeni szabadelvű párt, a mely a mozgalom megindítása perczétől nem a „tervezgetés“, hanem a tettek mezejére lépett és felfele pislogó tulhajtott óvatosság által csak megbénítva érezte volna magát. Sőt ellentétbe jött volna képviselőjével! . . . Mert hogy Pöstyénben milyen tervek fogamzottak meg Dobieczy Sándorban, azt elárulja az ő sürgönye akkor, amidőn a szabadelvű párt nagyszerű határozatát „rögtönzött“-nek, magyarul: elhirtelkedettnek, meggondolatlanak jelzi és a mikor e határozatnak nem üdvös hatását reméli, hanem tőle a válságos helyzet zavarának növekedését félti.

Ezekkel a tervekkel nem várták és szívesen sem látták volna a képviselő urat választói, a kik egyedül hazafias meggyőződésük és törvényismeretükből merítették elhatározásuk indokát. Akkor a mikor a pártgyűlésen impozáns számban megjelenve mentették meg a debreczeni szabadelvű párt reputációját. Ennek a sürgönynek komoly megértése mondatja azt velünk, hogy a III-ik választókerület képviselőjének politikája elhibázott, beteg s jól teszi a képviselő ur, ha a testi üdülés után ide néz vissza, hogy az őszinte egyenes politikának Debreczenben felbugygyanó hóforrásánál ezt a betegséget meggyógyítsa.

F.

NAPI HIREK.

Istentiszteletek.

Holnap vasárnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek végzik az istentiszteleteket: Nagytemplomban: Jánosi Zoltán lelkész, Kistemplomban: Csighy Andor s. lelkész, Ujtemplomban: Görömbei Péter s. lelkész, Ispotálytemplomban: K. Tóth Kálmán lelkész, Csapókerti imaházban: Kovács János isk. felügyelő.

Mindenik templomban alkalmi Istentisztelet lesz 1849. Aug. 2. emlékére!!

Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor az istentiszteletet Máté Károly segédlelkész végzi.

Kossuth Ferencz csatlakozása.

Lapunk tegnap nem jelenvén meg, csak ma emlékezhetünk meg azon örvendetes sürgönyi értesítésről, melyet Bakonyi Samu országgyűlési képviselőnk intézett pártunk jeles tagjához Márton Imréhez, abból az alkalomból, hogy Kossuth Ferencz vezérünk ismét a harcolókhöz csatlakozott. A tegnapi ülés folyamán hangzott el ez a nagyjelentőségű, nagy horderejű, minden igaz magyarra örvendetes nyilatkozat, melyben Kossuth Ferencz bejelentette a harcot a nemzeti becsület orvtámadója ellen, követelvé, hogy a gránicsár pusztuljon a miniszterelnöki székéből, a magyar kormányzás éléről.

Kossuth Ferencznek ezen nagy jelentőségű nyilatkozatával és sikra lépésével lapunk mai irányzikkelyében érdemlegesebben foglalkozunk, itt csupán Bakonyi képviselő hirdető sürgönyét közöljük, mely így hangzik:

„Kossuth nyílt ülésen harczunkhoz csatlakozott. Szeretett elvtársaimat hazafiúi reménységgel üdvözlöm Bakonyi.“

E sürgönyt már tegnap délután olvasták a függetlenségi körben. Az elvtársak lelkes örömmel vették tudomásul. Mi is hazafias örömmel és reménységgel tudatjuk a hirt olvasóinkkal.

Augusztus 2.

A főiskolai ifjuság tudvalevőleg holnap augusztus 2-kán vasárnap ünnepet rendez az 1849-iki debreczeni csatában elesett hősök emlékezetére. Debreczen polgársága mindig nagy lelkesedéssel szokta megünni ezt az ünnepnapot. Az idén kétszeres lesz ez a lelkesedés. Olyan idöket élünk, a midön jó megemlékezni a 48-as hősök dicsőségéről, mikor jön el az a pillanat, hogy a magyaroknak újra kezebe kell ragadnia a szabadság kardját, a mely kihullott a hős honvédek kezéből. A holnapi hazafias ünnepen legyen ott Debreczen város egész polgársága: apraja nagyra, ifju, öregje. Tanuljunk a hősök emlékeiből lelkesedést, a nemzeti küzdelem mellett való rendíthetetlen megállást, igaz hazaszeretetet.

Az ünnep sorrendje a következő:

I.

A Petöfi-szobor előtt a főiskola lépcső-

házában Petöfi Sándor emlékezetére délután 3 órakor.

1. A „Petöfi dalkör“ előadja Huber Károly: Szabadság dalát.

2. Madai Pál bölcsészett hallgató beszédet mond.

3. A szobor megkoszoruzása.

4. Reke Kálmán joghallgató szaval.

5. A „Petöfi dalkör“ előadja az „Apotheozist.“

II.

A Szabadságszobornál a magyar szabadság dicsőségére pont 1/4 órakor.

1. Az összes dalárdák Mácsay Sándor karnagy vezetése alatt éneklék: a Himnuszot,

2. Kertész István joghallgató beszédet mond.

3., A városi dalegylet elénekli Hubertöl a „Csatadalt.“

4. A szobor megkoszoruzása.

5. Szilágyi Dezső hittanhallgató szavalja Gulyás József bölcsészethallgató alkalmi költeményét.

6. Az „Egyetértés“ dalegylet elénekli a „Honfidalt“ Gaáltól. Ezután a közönség az „Egyetértés“ zenekarának játéka mellett kivonul a Honvéd temetőbe. Élöl a zenekar, utána a 48-as honvédek, főiskolai ifjuság és dalegyletek saját zaszloik alatt, majd a nagy közönség.

III.

A Honvédtemetőben az elesett hősök emlékezetére.

1. A munkás dalegylet előadja a „Szabadságdalt.“

2. Nagy Sándor joghallgató az irodalmi társaság elnöke beszédet mond.

3. A Kossuth dalegylet elénekli a „Szentelt hantokat.“

4. A köoroszlan megkoszoruzása.

5. Oláh Gábor bölcsészethallgató saját költeményét szavalja.

6. Az összes dalárdák előadják a Szózatot Mácsay Sándor karnagy vezetése alatt. E hazafias ünnepre a város egész közönségét meghívja: a főiskolai ifjuság irodalmi társasága.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalban e hét folyamán házasságot kötöttek: Sándor János—Ivanka Karolina, Tikos József—Merkl Antónia. Összesen 2 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálozási eseteket jelentették be: Megyeri László 1 hónapos, Arany János 3 éves, Molnár Ferencz 10 hónapos, Sallai Julianna 17 éves, Borsay Sámuel 71 éves birtokos, Zengey Zsófia 79 éves, Várady Ferencz 13 éves, Nagy Istvánné Burai Eszter 23 éves, özv. Bernáth Kálmánné Komáromi Jozefin 65 éves, Kardos Balázs 18 éves kovács segéd, Szarvadi András 6 hónapos, Madar Katalin 2 hónapos, Munki Erzsébet, 12 éves, özv. Vécsey Imréné Kis Zsuzsanna 57 éves, Nagy Erzsébet 2 éves, Vég Eszter 1 hónapos, özv. Bede Józsefné Fancsali Erzsébet 73 éves, Kis József 19 hónapos, Katonka József 8 hónapos, Györösi Erzsébet 4. hónapos, Schwartz Mártonné Retzman Teréz 60 éves, Groszman Evelin 9 éves, Kozák János 72 éves, Flegler György 3 éves Géder Róza 21 éves dohánygyári munkás, Katona Sámuel 42 éves, Pap Ferencz 77 éves, Polyák Géza 26 éves kereskedősegéd, Gyöngyösi Eszter 12 hónapos, Lovász Mária 6 hónapos, Kálmánzi Erzsébet 6 napos és 3 halvaszületés. Összesen 35. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 45 szü-

letést (23 fiu 22 leány) jelentettek be, úgy a születések e héten 10-el multak felül a halálozásokat.

Politika és a tisztirang.

Móricz Pál tartalékos honvédhadnagy (lapunk felelős szerkesztője) már hónapokkal ezelőtt kérelmezte a tisztirangról való lekötésének az elfogadását; mert politikai elveit és meggyőződéseit nem egyeztetette össze a tisztirang és állás mai elosztásait szellemével. Végre sok huza-vona után, mint a hivatalos lap július 30-diki száma jelenti, a honvédelmi miniszter elfogadta a lemondást; de erről még felelős szerkesztőnk nem értesítették hivatalosan.

A csolnakázó egyletről

vajmi keveset hallani; mert a tervezett reformot nem lehetett ezen évben keresztül vinni, a mennyiben a mult nyáron olyan nagy mennyiségű hinár volt az egylet tavában, hogy a csolnakok majdnem elakadtak. A váiasztmányak a hinár gyökere elpusztítása adott legnagyobb gondot, a mi fényesen sikerült is, a mennyiben a hinár kipusztítására még az elmúlt ősszel tettek nagyobszabásu intézkedést. De a valódi eredményt, vagyis hogy a hinár a mostani év június, júliusi melegekben nem üti é fel a fejét mostanáig be kellett várnia, — mert még egy pár hét előtt is tavasz óta folytonosan hideg esőzések voltak. Most már konstatalhatjuk, hogy a mult évi intézkedés sikerült, egy hét óta a legnagyobb bőség uralkodik és egy szál hinár nincs aóban, melynek vize a legszebben hullámszik a lapátok csapása alatt. És ezt egy öreg csegei halász, bizonyos Rác Gábor egy pár napi itt tartózkodásának köszönhetjük, tudniillik a mult őszön R a c z uram adta meg az utasítást a hinár mikénti elpusztítására. — Most már a tó költséges kikutortatása a számitásból kiesik, azon a pénzben az egylet a tavat drót hálóval kerített és sugár jegenyefával ülteti körül; nem különben új vas, illetve pléhből készült csolnakokat és szandolinokat bocsát jövő tavasszal a vízre.

A könyörülő emberbarátok figyelmébe.

Ismételten közöljük ezen idáig sikertelenül elhangzott felhívást:

Egy szerencsétlen fiatal ember érdekében fordulunk a könyörülő emberbarátokhoz. Még alig 25 éves ez a fiatal ember és máris elesett, munkaképtelen beteg. Sorsának szomorú bizonyáglevelé az a bizonyítvány, melyet a városi tisztifőorvos állított ki neki és mely így hangzik:

Vizsgálati lelet. Kovács Ferencz 25 éves helybeli lakos gerinczbántalom miatt munkaképtelen. Debreczen 1903. dr. Sárváry t. főorvos.

Ezen főorvosi bizonylathoz minekünk nincs más szavunk, minthogy a ki teheti, segítsen a szomorú sorsu fiatalemberen, aki a Késes-utca 16. szám alatt lakik és kinek a részére lapunk kiadóhivatala is elfogad és nyugtáz adományokat.

Szociáldemokraták a honvédsiroknál.

A debreczeni szocialisták kérvényt nyújtottak be a polgármesterhez, amelyben augusztus 2-ikán reggel 7 órára engedélyt kértek, hogy a honvéd temetőbe kivonulhassanak. A polgármester ezt, valamint a második ugyanily tartalmu kérvényüket eluta-

Üzlet felosztás.

Az üzlethelyiség kiadó.

Minthogy jelenlegi kereskedésemet felosztatom, a még raktáromon levő összes áruimat gyári áron alul is, nagyon olcsó áron árulom el. A midön ezen alkalmi vásárlásra a t. közönség b. figyelmét felhívom, ajánlom magamat

kiváló tisztelettel

Mayering Gyula

kézmű, rövidáru kereskedése kistemplommal szemben, Piac-utca.

— Felszerelés eladó. — Az árukészlet együtt is eladó.

sitotta, most a szocialisták egy harmadik kérvényt nyújtottak be, amelyben már csak azt kéri, engedje meg a polgármester, hogy ok aug. 2. reggel 7 órakor a Hatvan-utca végén gyülekezzenek és onnan zárt sorokban a honvédkertbe vonulhassanak. Ezt a polgármester meg is engedte, de azzal a kikötéssel, hogy a menetnek a jelzett utból való kitérése esetén a rendőrség közbelépését veszi igénybe; ennek következtében Végh Gyula helyettes főkapitány a holnapi napra nagyobb számú rendőrséget rendelt ki az esetleges rendezavarások megakadályozására.

Tűzvész a Cserepes utcában.

Ma reggel félhét óra tájban félre vették a vész harangot. A kis templom veres zászlója a II-ik kerület felé mutatott, amerre csak hamar nagy néparadat tódult. A tűz Burai József Cserepes utcai házában keletkezett. A mintegy 6-7 méteres hosszú lakóház tetőzete gyuladt ki és már-már átcsapott a mellette levő házba, amikor megérkezett a tűzoltóság s a veszedelem továbbterjedését meggátolta.

Ki pályázik a koronázási ösztöndíjra?

A következő közérdekű hirdetményt vettük: Debreczen sz. kir. város tanácsa a koronázási emlékünnepek alkalmával létesített alapítvány ipari célra szánt 600 koronás ösztöndíjára az 1903-4 évre pályázatot hirdet. Felhivatnak tehát elsősorban debreceni illetőségű mindazon szegény sorsu egyének, kik az iparteren szerzett ismereteiket tanulmányaikat tovább fejleszteni óhajtják, hogy ezen ösztöndíj elnyerése iránti kérvényüket okmányokkal kellőleg felszerelve a polgármesteri hivatalba f. évi augusztus hó d. u. 5 óráig annyival inkább adják be, mert a később érkező kérvények nem fognak tekintetbe vétetni. Debreczen 1903. július 27. A városi tanács.

Vidéki társas élet.

Távol a nagyvilági élet lüktetésétől, csendes falusi magányban még tudnak ahhoz, hogy hogyan kell ezt a rideg életet széppé, kellemessé varázsolni, a politika izgalmaitól nem gyötörtén még tudnak az emberek élni. Ezt dokumentálja azon ünnepélyszamba menő esemény, mely Püspökladányban csikmindszenti Cziko István kir. járásbíró házában végbement. Nevezett ház urnője ugyanis pár év óta saját udvarán tennispályát tart fenn, s a sport e nemében a mindkét nembeli ifjuságnak lelkes és buzgó oktatója. Az így szövődött meghitt, családi érintkezésnek gyümölcse volt az, hogy egy napon a hálás tanítványok az ez alkalomra díszesen felkészített tennisz-pályán szorgalmuk eredményét bemutatván, vizsga végeztével szeretett tanítónéjoknak beszéd kíséretében egy remek kivitelű, „emlékül“ felirással ellátott ezüst kosarat nyújtottak át. Az ekként rögtönzött kedves ünnepélyt a kir. járásbíró által a társaskör helyiségeiben adott estebéd, s azután — magyar szokás szerint — hajnalig tartó táncz rekesztette be.

Popper Dávidné

okleveles szülésznő lakása Debreczen, Hatvan utca 31 sz. az udvarban.

Távirat.

A grancsár uralom végnapjai.

— A parlamenti bizottság vizsgálata. —

A Bécsből ránk szózott grancsár uralom végnapjait éli. Ezek az elvete-medett honárulók abba a bécsi moslékba estek bele, a melylyel a magyar nemzet becsületét és erkölcsi hitelét akarták berondítani.

Egész ügynökséget szerveztek a nemzeti jogokért harczoló képviselők megvesztegetésére, tehát a honárulásra. Ezek közül Dienes Márton vesztegető ügynök egész uritársasággal és vagyonnal szökött a tengerentúlra, míg a cégvezető főnököt, Szapáry László grófot, a volt, a lemondott fiumei kormányzót, a kegyelmes urat. — a Khuen miniszterelnök belső barátját a kiküldött parlamenti bizottság most zavargatja az erkölcsi veszőfutás ösvényén. Megdöbbentő ennek a szerencsétlen eszköznek a vergődése, a ki csak most ébredt a tudatára annak, hogy micsoda feneketlen erkölcsi sárba taszította őt az ő kedves és bizalmas kebelbarátja, a gépiesen erőszakos és becsület megvető grancsár.

A megtévelyedett Szapáry ugyan önfeláldozólag kész minden mocskot magára vállalni, hanem ez nem mentheti meg barátját, a főczinkos grancsárt, a Khuen grófot, Magyarország kiharancsolt érdemtelen miniszterelnökét, mert a körültekintő, a mindenkor kormányok szolgálatára mindig kész Budapesti Hirlap is úgy nyilatkozik, hogy Szapáry László gróf és Pap Zoltán tán hősei e színjátéknak, de a főérdekelt benne nyilván a nemzet és a kormány elnöke, Héderváry gróf . . .

Kossuth Ferencz nagyhatású felszólalása után a képviselőház is ilyen értelemben döntött, midőn a borzasztó eset vizsgálására bizottságot küldött ki, midőn e vizsgálatnak a befejezéséig 10 napra elnapolta az üléseit, nagyon helyesen vélekedve, hogy a nemzet becsületét meg kell menteni . . .

E parlamenti vizsgáló bizottság tagjait a következőket választották meg: Andrássy Gyula (185), Beöthy Ákos (201), Heincz Hugó (202), Ivánka Oszkár (177), Josipovich Géza (179), Kubinyi Géza (177), Mandel Pál (194), Miklós Ödön (190), Nagy Ferenc (202), Polónyi Géza (180), Rátkay László (93), Rohonyi Gyula (102), Szivák Imre (194), Tóth János (200), Zichy János gr. (195) választották meg.

A bizottság már megkezdte vallomásait. Papp Zoltán nagyon érdekes vallomásokot tett és igazán lesújtó volt a Szapáry László gróf vergődése és vallomásai, midőn a kérdésekre kénytelen volt minduntalan megtagadni a választ Khuennek és a kamarillának ezen szánalmas eszköze.

Ezen parlamenti bizottságnak a délelőtti folytatólagos ülésén Rohonyi Géza elnökölt.

Rohonyi bejelentette, miszerint az igazságügyminisztertől hivatalosan értesült, hogy Dienes még nem fogták el.

Ezen a kormány részéről éppen séggel nem meglepő jelentésre Polónyi Géza szót emelt. Megkérdezte, hogy tekintettel Dienes gyanus eltűnésére, minő intézkedéseket tettek a tartóztatása iránt?

Rohonyi elnök azt válaszolta, hogy erre vonatkozólag érintkezésbe lép az igazságügyi miniszterrel és ekkor majd eljárásának eredményéről beszámol.

Az osztrák és grancsárpárti Nagy Ferencz és Miklós Ödön úgy vélekedtek, ha a miniszter intézkedett az elfogatás iránt, akkor azt tovább nem pressionálhatja a bizottság.

Polónyi Géza mulasztást lát a kormány eljárásában, mert azért nem tartóztatták le rögtön Dienes, hogy az ne állhasson a bizottság rendelkezésére.

Végül azt a szenzációs kijelentést tette, hogy okmányokkal fogja igazolni, miszerint Dienesnek ezen ügyben való szerepléséhez tényleg segédkezet nyújtott a kormány! . . .

Ezután Fáy Istvánt hallgatták ki. A vizsgálat tovább folyik. Legnagyobb meglepetések várhatók.

A „Pesti Hirlap“ azon pikantériával hozakodik elő, hogy Dienes államfogház büntetését a főkormánypárti és Khuen sógor Teleky Gyula gróf közbenjárására a napokban elengedték.

A helyzet jellemzésére szolgál a következő levél, melyet Fernbach Géza kormánypárti képviselő a mai napon intézett Podmaniczky Frigyes kormánypárti elnökhöz:

„Nagyméltóságú Elnök ur! Az utóbb előfordult sajnós események hatása alatt, mikor nem szabadulni ama gondolattól, hogy partvezérem tudtával követte el egy tényleges szolgálatban álló főembere a képviselői tisztesség elleni merényletet, ezért tovább partvezérem nem lehet és iránta bizalommal nem viselkedhetem. Kérem a szabadelvű pártból való kilépésemet tudomásul venni. Kiváló tisztelettel Fernbach Péter.“

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Kenyérszobrász.

Néhány nap óta a régi Blattner-féle üzlethelyiségben igen érdekes kiállítás van. Megírtuk már, hogy a kiállításnak mily sok a látogatója, kik bámulva gyönyörködnek Tuzar Agoston kenyérből készült szobraiban, melyeket Tuzar a börtönben készített. Tuzar, ki a kiállítást rendezte is, bárkit megtanít arra, hogy miként lehet kenyérből szobrokat, virágokat stb. készíteni. Ott a látogatók szeme előtt készít Tuzar bármely tárgyat. Kenyérből csinálja ugyancsak a látogatók előtt a magyar király, XIII. Leo, Kossuth Lajos, III. Napoleon, a német császár és bármely híres államférfi. költő vagy író kis mellszobrát. Az érdekes kiállítás vasárnapig marad városunkban.

Figyelem.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség szives tudomására hozni, hogy a budapest Neuländer K. és testvérei férfi szabó cégtől, ho 21 évig mint a cég szabásza, majd képviselője, utóbbi két évben pedig helyben mint üzletvezető szerepeltem, kiléptem, s mai napon helyben **Piacz u. 75 sz. Szalay féle házban** saját számlámra egy e mai kor és divatnak minden tekintetben megfelelő **férfi szabó üzletet** rendeztem be, még pedig tisztán csakis **angol és francia** szövegekből. Tamaszkodva 21 évi gyakorlatomra, de meg üzletemben alkalmazott **elsődrendű** kizárólag fővárosi munkaerőimre bizton remélem, hogy a legkényesebb kívánalmaknak is meg fogok felelni, a n. é. közönséget pedig megkímélem ezáltal attól, hogy megrendeléseit Budapesten legyen kénytelen eszközölni. Midőn mély tisztelettel kérem a n. é. közönség szives jóindulatát maradtam kiváló tisztelettel **Honig J. szabó.**

Csodálatos

azon eredmény, melyet a t. hölgyek a Balassa féle valódi angol ugorkatej használata által elérnek. Néhány nap után eltűnt az arcbőréről szeplőt, pattanást és egyéb bőrbajt, kisimitja a ráncokat és redőket, az arcbőrt üdévé, finomná varázsolja. A párizsi és bécsi kiállításokon kitüntetett szer, mely rövidesen nálunk is mint Angolországban az összes szépitőszereket kiszorítja. Az üveg ára 2 korona, hozzávaló valódi angol ugorkaszappan 1 korona és poudér 1 kor. 20 fill. s 2 korona. Postán küldi Balassa K. gyógyszer-tára Temesvár. Kapható minden gyógyszer-tárban.

Hölgyeim!

Legmodernebb a legkedveltebb szépitőszer az egész világon elterjedt Földes-féle Margit-crème. Teljesen ártalmatlan zsírmentes arczkenőcs. Meglepő csodás hatása, szeplőt, májfoltot, pattanást és az arcz mindenemü tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat redőket kisimitja és az arcznak finom, fiatal, rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszer-tárban.

Innét-onnét.

— Augusztus 1. —

(A honvéd siroknál.)

Holnap nevezetes nap évfordulója következik reánk. 1849. augusztus havának 2-dik napján vívta a szabadsághősök maroknyi csapata a debreczeni csatát. Nagy Sándor elszánt vitézei a tulnyomó orosz sereg tengeráradatával vetették szemközt magokat. A csata elveszett, de csodás vitézségökkel tiszt életét, becsületét vívták ki a tengernyi ellenségnek is, mely e napon a magyar gyaloghonvédnek, a magyar honvédtüzérnek, a magyar honvédhuszárnak régés vitézségét valónak tapasztalta.

Ma a debreczeni halmos honvédtetőben magyarvitéz-orosvitéz hamva együtt porlad . . . Az óriási sirdomb tetőről bána tosan száll alá a tekintet az egykoron „hős vértől pirosult gyásztérre . . .“

János Zoltán lelkész barátommal kint jártunk e szent siroknál, mely halmaival szőlős kertek közé van ékelve.

Már lemenőben volt a nap. A nap is arra Ujváros felé tűnik le, a mely tájfelől az emlékezetes augusztus második napon tizezeivel özlött a fehér czár serege . . . Legelől jártak a fúrge kozakok, a nyalka gárda huszárok . . .

Valahonnan a szőlők mögöl, a gyümölcsösöktől terhelt lombokon át kürtszó harsogása hallszik felénk. Ott bizonyosan az ifju honvéd kürtösök iskoláztatnak . . . És mintha a távolból, véletlenül, megsejditették volna a mi sirok között ébredt gondolatinkat, a rohamjelt kezd fujni az egyik, majd utána a többi is.

Zoltán megjegyezte:

— Hejh! Negyvenkilenczben másként harsogott itt a kürt . . .

Bizony nem osztrák fabrikálta kürtön fújták akkor a „rajtát“.

Az egyik sirhalom fölött vörös márványemlék emelkedik . . . Aranyos betűkkel metszették az emlékkő homlokára:

„Eszméik győzelmében érjek el mielőbb a feltámadást! . . .“

A siremlék hátulso lapjára meg valami keseredett búsmagyar rajzónnal ezt írta fel:

„Ne várjatok a feltámadást, mert ha feltámadnátok, ismét vissza vágynátok sirotkba . . .“

Szikár, beteges platánfa hajlong a sir emlék felett . . . Mi hallgattunk; hisz a nemzet nyakára uszított granicsárok és honáruló banditák éppen most örvöngenek legelvetemedettebben azon eszmék ellen, melyekért a névtelen szent halottak magokat áldozták . . .

Hatalmas ékessége a honvédsiroknak a középső, legmagasabb sirhalomra helyezett kőoroszlán. A haldokló oroszlán, mely mohos testével megkapóan tűnik az érkező elé . . . A tépett zászlót karmaival szorítja — testéhez a haldokló óriás, melynek oldalból a betört lándzsa hegy sem hiányzik.

Erről jutott eszembe, hogy a mai kores magyarságot legtalálóban szájkosaras, császárpuddli kutyának ábrázolhatnánk. Vakkant ugyan néha egyet, de még inkább szeret — nyalakodni . . .

Az is kellemetlenül hatott reánk, hogy e temetőhely oly kezdetlegesen van fásítva. Törpe bokrok. Csenevész fácskák imitt-amott a perzselt mezőn, az óriás sirhalom aszott, ropogós pázsitján.

— Tölgyfát, fenyőfát, szomorú akácot kéne ültetni ide, vélekedett Zoltán barátom . . . Lemenőben volt a nap.

nemes Portörő Kelemen.

A legjobb és legégszesebb
üditő-ital,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognackal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű
vegyületeket ad: a

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legújabb égszese
SÁVANYU-KIVÉ

hűti a szomjat, hűsít és felfrisít egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikkasztó hatása ellen.

Villanyos házcsengők felszerelését olcsón és szakszerűen készíti **Rosenberg és Hammer** villanyműszerészek Debreczen, Piacz-u. 2 sz. a. nagytemplom mellett.

Premier Kerékpárok
leg finomabb a világ Árjegyzék
leg jutányosabb vásáron díjmentesen.
Premierwerke Eger, Csehország

Kiadó

esinosan butorozott szoba esetleg 2 fiatal ember részére Hatvan-u. 31.

Villamos házi csengők és telefonok készítését tartós és gyors kivitelben készíti **Földvári L.** debreczeni első elektro-mechanikus. Kossuth u. 1 sz. az udvarban. Javításoknál **félelvi**, új berendezéseknél **másféllelvi** díjtalan rendbentartás illetve jótállás biztosítatik. Vidékre soron kívül a leggyorsabb kiszolgálás. Villamos műszerek és felszerelések raktára.

Sámsoni Kulesár kertben, **9 nyilas szőlő**, cserepes pajtával melléképülettel: **100 hektl. üres hordóval** gyönyörű természettel, minden hiba nélkül eladó. Értekezhetni Méliusz-tér 15.

3 szép szoba előszobával és melléképüléssel nov. 1-re jutányos áron kiadó. Piacz-u. 26. Főtözsde udvar. Bővebbet az udvarban levő gépraktárban.

Van szerencsénk a t. **malomtulajdonosok és molnárok** becses tudomására hozni, hogy tulalmozott arukeszletünk csökkentése és forgalmunk fejlesztése céljából, **malomköveink árait**

további visszavonásig

tetemesen leszállítottuk.

Gyartmányaink **bármely őrlésre, de különösen sima és tengeri, utólérhetetlenül a legalkalmasabbak** s e tekintetben a legjobb hírnévnek örvendenek.

A kömintát és arjegyzéket a közelebbi előnyös szállítási és fizetési feltételekkel együtt, bérmentve küldjük meg.

Nagyobb vidéki városokban jól bevezetett **vizontelárusítókat** és **képviselőket keresünk.**

Ujbányai Malomkögyár Részv.-társaság
(Bars megye.)

Csődtömeg árverés.

Vb. Rosenthal Sándor fűszerkereskedő csődtömegéhez leltározott összes áruk és bolti felszerelések **július 31-től naponként d. e. 9 órától** a kir. közjegyző közbenjöttével Csapó-u. 16 sz. a. az udvarban megtartandó árverésen eladatnak.

Dr. Fejér Ferenc
csődtömeggondnok.

Poschinger Fülöp

fegyvergyár Ferlachban (Karinthia),

kitüntetve több díjéremmel és a koronás arany érdemkereszttel.

Ajánlja kitűnően készített, jól belőtt, a cs. k. próbaintézeteken hivatalosan kipróbált fegyvereit olcsó áron.

— **Szolid munkáért és jó lövésért jótállás.** —
Árjegyzék ingyen.

Félszázad óta

Aranyérem kitünőknek elismert **Aranyérem**
Páris, dr. Sichulsky-féle Pécs,
London. Temesvár.

Arczenőcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elérjédt világhírök és bámulatos hatásuk képezik. — Megbízható sikerrel használtatnak szeplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztálansága ellen. Egy agy tégely ára 1 kor. 40 fill., egy kis tégely 70 fill. Egy nagy üveg mosdóvíz 2 kor., egy kis üveg 1 k. Hozzávaló dr. Sichulsky szappan 60 fill.

JOLIESSANTE-CRÉME

bőrfinomító és szépítő szer.

Kitünő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 3 k. 10 fill.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsá és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arcra láthatatlanul tapadva, annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 1 k. 60 fill. egy kis doboz 1 kor.

JOLIESSANTE - FOGPOR

legégszesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és hüzdésük eltávolítása s megóvására, mely által egyuttal a foghusra is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 1 kor.

JOLIESSANTE SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toillette szappan. A bőrt finommá és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, üde kinézését. Kivánatra minta darabok ingyen adatnak. Egy darab ára 80 fl.

HAI-RESTORER

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 2 kor.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógyszerésznél Kassán.

Debreczenben Tóth Béla gyógyszerertárában (Tisza palota), Dr. Rothachnek V. Emil, Mihálovits Jenő gyógyszerertárában.

TARTOS SZAGTALAN **AZONNAL SZARAD**

Eredeti üvegekben á 80 kr. és 1 frt 20 kr.

Valódi esá üvegekben ezen fekete : yomat másolatóna

Christoph-Lak

A LEGJOBB MAZALÓ ANYAG A PADLÓKRA

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használhatóak, mivel a kellemetlen szag és a lassu, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajnak sajátja, elkerülteik. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A padló nedves tárggyal feltörülhető, a nélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymázt
sárgásbarnát és magahoni barnát, mely akár csak az olajfesték földi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb. van azután

tiszta fénymaz (színezetlen)
új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel bemázolt egészen új pallókra való.
Csak fényt ad, ennél fogva nem fedí el a famustrát. Postacsomag, körülbelül 35 négyzetméter (két közép nagyságu szobára való) 5 frt 90kr. vagy 9 1/2 marka.
A közvetlen megrendelések minden városban ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a czégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850. éve létező gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisítják s sokkal rosszabb s gyakran a czélnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferencz,
a valódi szobapalló fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.

Debreczenben: **Félegyházi János.**

500 forintot

fizetek annak, aki **Bartilla fogvizének** használatát mellett, melynek üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája hüzik (Csomagolások külön 10 kr.) **Bartilla-Wiukler Ed., Wien, 19/I. Sommergasse I.** — Kapható Debreczenben **Mihalovits István** a „Kigyóhoz“ czimzett gyógyszerertárában. **Tóth Béla** gyógyszerész. Határozottan kérjünk **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisítás feljelentéséért jó díjazás adatik.

A Debreczeni Első Takarékpénztár
olcsó törlesztéses kölcsönöket
ajánl

árfolyam levonás nélkül,
készpénzben,

melyek fennálló egyéb tartozások bélyeg és illetékmentes kicserélésére is kiválóan alkalmasak.

Felvilágosítást díjmentesen ad a takarékpénztár jelzálogosztálya.

Közvetítők szükségtelenek.

Egy régi jó háziszser

(melynek egy családnál sem szabad hiányozni) a mindenki által ismert, kitünő hatásának tartott

Hess Ernő-féle EUCALYPTUS,

mely vegytiszta, 12 év óta egyenesen Ausztráliából importált természetes olaj. Ausztriában, Magyarhonban s Németországban törvényesen védve. **Egy üveg ára csak 1 k. 50 fl.** mely olcsó ár lehetővé teszi annak beszerzését mindenkire nézve, hogy **egészségét megőrizhesse s a betegségtől megvédhesse.**

Több mint 1500 köszönő és dicsérő levél

oly meggyógyultaktól, kik izületi csuzban, hát, mell. vagy nyakfájásban, nehéz légzésben, nátha, fejfájás, belső szervek betegségeiben, bőrbajokban szenvedtek vagy régi enyhe sebeik voltak s akik ezen elismerő iratokat önkényi küldték be. Se kisse mulassa el mehozatni ama kitünő könyvet, melyben az Eucalyptus készítmény pontosan le van írva s hogy ezen készítmény minő hatásosan alkalmazható fenti betegségekben. A szenvedők érdekében a könyvet mindenkinek ingyen megküldöm, ebben egész serege van az elismeréseknek a meggyógyultak részéről.

Klingenthal i. Sa.

HESSERNŐ

az Eucalyptus szállítója.

Vigyázzunk a védjegyre!

Debreczenben kapható: **Mihalovits J. Tóth Béla** és **Szilcz Ferencz** urak gyógyszerertárában.

Elősmert legjobb minőségű

Eperjesi cserép-kályhák

leszállított árak mellett,

továbbá

Főzőedények, takaré-konyhák, épület-vasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek, töltények

nagy választékban
a legjutányosabb árban

kaphatók:

Kovács Gyula vasüzletében

a »Bika« szálloda mellett.

Hydraulikus sajtók

Arany érem

Szeged 1899

Arany érem

Budapest 1899

Arany érem

Pozsony 1902

hydrau

likus

sajtóért.

szőlő és gyümölcsmust sajtólásra a nagy üzem számára, 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral. Bor, gyümölcsbor és gyümölcsnedv-sajtókat kézi hajtásra Hercules nyomóerő-szerkezettel, fa- vagy vastányérral.

Gyümölcs és szőlő-örlöket, bogozógépeket Gyümölcsaszaló készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcscsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Megrendelések idejekorán kéretnek.

Ügyvédi irodámat

Battyányi-utca 5. sz. házba
helyeztem át.

Dr. Körösi Kálmán.

Debreczen és vidékén a legnagyobb hangsze-
rek készitési műhelye és vállalata.

Komáromi M.

Mindennemű hangszer készítő. Főter 41. sz.
I. emelet. Főfűzőszékvél szemben.

CZIMBALOM

(hangolását is) legnagyobb raktára. Zongora
vasszerkezettel, 10 évi jótállással, 3 havi ingyen
tanítás. Iskolahegedű 6 kor.tól feljebb, finom
mesteri hegedű 1000 koronáig. **Mindennemű
hangszerekből nagy választék.** Kitűnő, tartós,
kellemes hegedű- és czimbalom-húrok és
mindenféle alkatrészek. A legkomplicáltabb
Javításokat is felelősség mellett, művészi
szakértelemmel készítek, régi hangszert ve-
szek vagy cserélek.

ZONGORA hangolását rövidre vágását
vagy bármennemű javítását a legképzettebb
szakértelemmel felelősség mellett jutányosan
készítem. Vidéki hangolást soron kívül.

A vadászati idény alkalmából **fegy-
ver, töltény s mindennemű vadászati
cikkek** nagy választékát ajánljuk a t.
vadász urak szives figmébevel

Szent-Királyi Tivadar utódai

Borsos és Latzkó

Debreczen, városház épület.

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város világítási
vállalatának telepén a 155/7746—1903.
bkgy. sz. határozat értelmében egy
munkás lakóház építésére és egy má-
siknak átalakítására zárt ajánlati ver-
senytárgyalás hirdettek. A teljesítendő
összes munkák költségének előirány-
zata 8422 k. 99 f.

Zárt ajánlatok **aug. hó 6-ig d. u.
4 óráig** adhatók be a világítási vállalat
igazgatóságánál, ahol egyszersmind
az előirányzati összeg 5%-a teendő le
biztosítékul készpénzben vagy helybeli
intézet betéti könyvében, az ajánlatok
felbontása d. u. 5 órakor történik.
Ajánlatok csak az összes munkákra
fogadtnak el. Pályázó köteles ajánlatában
kijelenteni, hogy a tervet, költ-
ségvetést, vállalati feltételeket és helyi
viszonyokat ismeri és azoknak kötelező
voltát elvállalja. A munka augusztus
hó folyamán megkezdendő és oly erő-
vel folytatandó, hogy október hó vé-
geig az épületek lakható állapotban
legyenek átvehetők.

Terv, költségvetés az igazgatónál
a hivatalos idő alatt megtekinthető, hol
a szükséges felvilágosítások is meg-
adatnak.

A vállalat fentartja magának a jo-
got bármily irányu szabad elhatározásra.

Debreczen sz. kir. város
világítási vállalata.

„BIOSKOP“

óriási KINEMATOGRAFH.

Debreczen, Szénavásártér.

Műsor:

Augusztus 1 én.

1. Lovassági roham.
2. Hering halászat.
3. Jonvillei panoráma.
4. Kalap és kolbászgyár.
5. A huszadik század bűvésze.
6. Oh ezek a gyermekek.
7. Párbaj jelenet Carmen operából (be-
szélő kép.)
8. Les Omers a híres betörők.
9. Edvard angol király.
10. Indusok diszfelvonulása.
11. A baba-bazár.
12. Két mosónő.
13. Tolvajesinyek.

A nagy hőség miatt az előadások este 7
ó. kezdődnek. Minden 2-ik nap új műsor.

A n. é. közönség pártfogását kéri

NARTEN GYÖRGY.

11803—1903 sz.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Szt. Jakab

országos vásár

f. évi augusztus hó 13-tól bezárólag augusztus
hó 17-ig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vá-
sárra, augusztus hó 13-tól esütörtökön reggel
5 órától kezdve **meg van engedve.**

Temesvárott, 1903. évi jul. hó 25-én.

A városi főkapitányságtól

Bandl Rezső,
főkapitány.

Bánati ló-, szarvasmarha-, juh- és sertés-
vásár. Gyümölcs-, mezőgazdasági-, keresk.
és iparvásár.

Ritka alkalom!!
Leszállított árak!
Finom francia batiszt
divatos uj mintákban
27 és 32 kr.
Francia delinek
divatos uj mintákban
37 és 45 kr.
Jó mosó zefirek
15 és 19 kr.
Bosznay J. és Társa
divatáruházában
Debreczen, Kossuth-u. 5.

A haj újra növése!

A bel és külföld ezer és ezer orvosa ajánlja
a „Lovacrin hajvizet“ hiányos haj és szakáll növése-
stb. A „Lovacrin hajviz“ férfiaknak, nőknek és gyer-
mekeknek pompás hajazatot kölcsönöz, minden haját
sűrűvé, hosszúvá, teljessé, fényes és selyem puhává
teszi, azt ifjú frissesség és szépségében megtartja,
megóvja a kihullástól, a fejbőrt tisztán és egészsé-
gesen tartja és a kopaszságtól megóvja. Korai őszü-
lésnél a „Lovacrin“ által festés nélkül eredeti színét
visszakapja ismét. A Lovacrin a létező legjobb cos-
maticai szer a haj és szakáll ápolásra. „Lovacrin“
egészségügyileg megvizsgáltatott és kiváló előkelő
ségekől jónak elősmertetett.

Egy üveg „Lovacrin“, mely több hónapig elég,
ára 5 kor., 3 üveg 12 kor., 6 üveg 20 kor. Proba-
üvegeket 2 koronáért küld postai utánvétellel, vagy a
pénz előleges beküldése mellett

Feith M. Bécs

VI. Mariabilferstrasse 45.

Raktár Debreczenben: **Tóth Béla** gyógyszerháza,
Muraközy László gyógyszerháza a Naphoz.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábadozók részére.
Étvágy gerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

Kiválóan jó ízű.

Több mint 2000 orvosi elősmerő nyilatkozat.

Kapható

J. Serravallo-nál

Trieszt — Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. üvegekben **2 kor. 40 fillérért**
1/1 „ „ „ **4 „ 40 „**